

A Bíróság által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 281. cikkének második bekezdése alapján előterjesztett, az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló 3. jegyzőkönyv módosítására irányuló kérelem

Bevezetés

Az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló 3. jegyzőkönyv (a továbbiakban: alapokmány) módosítására irányuló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 281. cikkének második bekezdésén alapuló jelen kérelemnek kettős célja van.

E kérelem egyrészt arra irányul, hogy meghatározza azokat az egyes ügycsoportokat, amelyekben a Törvényszék az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikkének (3) bekezdése alapján hatáskörrel rendelkezik a tagállami bíróságok által az említett szerződés 267. cikke alapján előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések eldöntésére.

E kérelemnek másrészt az a célja, hogy a fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására irányuló, 2019. május 1-jétől alkalmazandó mechanizmus hatálya alá vonja a Törvényszék olyan határozatai ellen benyújtott fellebbezéseket, amelyek az Unió azon szerveinek vagy hivatalainak fellebbezési tanácsai által hozott határozatokra vonatkoznak, amelyek az említett időpontban már léteztek, viszont még nem szerepelnek az alapokmány 58a. cikkének első bekezdésében, továbbá hogy ezen előzetes megengedhetővé nyilvánítási mechanizmust kiterjessze az Európai Unió működéséről szóló szerződés 272. cikke szerinti, az Unió által vagy nevében kötött közjogi vagy magánjogi szerződésekben foglalt választottbíróági kikötésekkel kapcsolatos jogvitákra.

E két javaslat a Bíróság munkaterhe folyamatos növekedésének kontextusába illeszkedik, és arra irányul, hogy lehetővé tegye a Bíróság számára, hogy továbbra is eleget tehessen a Szerződés megszövegezői által ráruházott feladatnak, amely abból áll, hogy észszerű időn belül eljárva biztosítsa „a jog tiszteletben tartását a Szerződések értelmezése és alkalmazása során”.¹

I. Azon hatáskörnek a Törvényszékre történő átruházása, hogy az alapokmányban meghatározott egyes ügycsoportokban eldöntse az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket

Jóllehet az Unió tagállamainak bíróságai által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket eddig mindig a Bíróság bírálta el, formálisan több mint húsz éve fennáll az a lehetőség, hogy e kérelmek közül némelyek elbírálását átruházzák az Európai Unió Törvényszékére. A Nizzai Szerződés 2001. február 26-i aláírásához vezető kormányközi konferencia során ugyanis módosították az Európai Közösséget létrehozó szerződés 225. cikkét annak érdekében, hogy olyan hatáskört biztosítsanak a Törvényszék részére, amellyel az addig nem rendelkezett: azt a hatáskört, hogy „az alapokmányban meghatározott egyes

¹ Lásd az Európai Unióról szóló szerződés 19. cikkének (1) bekezdését.

ügycsoportokban [...] [eldöntse] a 234. cikk szerinti előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések[et]”.²

Azt a lehetőséget, hogy a Bíróság előzetes döntéshozatali hatáskörét részlegesen átruházzák a Törvényszékre, olyan kontextusban illesztették be a Szerződésbe, amelyet már ekkor is az jellemzett, hogy a gazdasági és monetáris unió harmadik szakaszának elindítása és az Amszterdami Szerződés nem sokkal korábbi hatálybalépése mentén jelentősen nőtt a két igazságszolgáltatási fórum munkaterhe; e lehetőséget maga a Bíróság is akként értékelte, hogy ez jelenti a bíráskodás túlterheltségének elkerülését szolgáló egyik lehetséges megoldást, olyan intézkedések mellett, mint például a közvetlen keresetek további kategóriáinak a Törvényszék hatáskörébe utalása, bírósági jogorvoslati tanácsok létrehozatala, vagy akár a fellebbezések szűrése.³

E rendelkezés létezése ellenére ugyanakkor ebben az időszakban semmilyen változás nem következett be az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekkel kapcsolatos hatáskörnek a Bíróság és a Törvényszék közötti megosztása terén. A Nizzai Szerződés 2003. február 1-jei hatálybalépését követő években ugyanis annak biztosítottak elsőbbséget, hogy létrehozzák az Európai Unió Közzolgálati Törvényszékét, továbbá hogy a Törvényszék hatáskörébe utalják a megsemmisítés iránti és az intézményi mulasztás megállapítása iránti összes olyan keresetet, amelyek elbírálása addig a Bíróság hatáskörébe tartozott, kivéve az intézményközi jellegű keresetek bizonyos kategóriáit, illetve a tagállamok által az uniós jogalkotó aktusai ellen indított kereseteket. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek továbbra is kizárólag a Bíróság hatáskörében maradtak, amely egyébként azóta az eljárási szabályzatának több fontos módosítását, valamint több belső szervezési intézkedést fogadott el, amelyek jelentős hatásokkal jártak mind az igazságszolgáltatási fórum által befejezett ügyek száma, mind pedig az ügyek elbírálásának átlagos időtartama szempontjából, amely az Európai Unió igazságszolgáltatási szervezetrendszerének jövőjére vonatkozó, fent említett elgondolások háttérében álló egyik legjelentősebb aggodalmat képezte.

A Bíróság előzetes döntéshozatali hatáskörének a Törvényszékre történő részleges átruházásával kapcsolatos kérdés az Európai Unió igazságszolgáltatási szervezetrendszere 2015-ben elfogadott reformjának⁴ kontextusában ismét napirendre került, viszont ekkor sem eredményezte az alapokmány annak érdekében történő tényleges módosítását, hogy meghatározzák azokat az egyes ügycsoportokat, amelyekben a Törvényszék előzetes döntéshozatali hatáskört gyakorolhatna. Miután az uniós jogalkotó felhívta a Bíróságot, hogy legkésőbb 2017. december 26-ig terjesszen elő jelentést az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekkel kapcsolatos hatáskörök megosztását érintő lehetséges változtatásokról, tekintettel különösen a Törvényszéket alkotó bírák számának a fent említett

² E cikk lényegében megfelel az Európai Unió működéséről szóló szerződés jelenlegi 256. cikkének, míg a 234. cikk, amelyre e cikk utal, terminológiai jellegű módosításoktól eltekintve megfelel az Európai Unió működéséről szóló szerződés jelenlegi 267. cikkének.

³ Lásd e tekintetben „[a]z Európai Unió igazságszolgáltatási rendszerének jövőj[éről]” szóló, a Tanácsnak 1999. májusában megküldött vitadokumentumot (az 1999. május 11-i 8208/99. sz. tanácsi dokumentum), valamint a Bíróság és a Törvényszék által egy évvel később, a kormányközi konferencia keretében összeállított munkaanyagot.

⁴ Lásd az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló 3. jegyzőkönyv módosításáról szóló, 2015. december 16-i (EU, Euratom) 2015/2422 európai parlamenti és tanácsi rendeletet (HL L 341., 2015. december 24., 14. o.).

reform keretében végrehajtott megkettőzésére, a Bíróság e jelentésben – amelyet 2017. december 14-én terjesztett az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság elé – úgy ítélte meg, hogy *e szakaszban* nem volt indokolt változtatásokat eszközölni e hatáskörmegosztásban.⁵

A Bíróság e tekintetben az ilyen művelettel együtt járó nehézségekből indult ki, emellett viszont figyelembe vette azt a körülményt is – sőt, kiemelt jelentőséget tulajdonított neki –, hogy a Bíróság elé terjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek gyors elbírálást nyertek – az ilyen kérelmek elbírálásának átlagos időtartama ekkor 15 hónap volt –, míg az Unió igazságszolgáltatási szervezetrendszerének reformja még mindig folyamatban volt. A Törvényszék bírái közül többen is még kinevezés előtt álltak, és elfogadásra vártak olyan intézkedések, amelyek különösen arra vonatkoztak, hogy a reformból eredően milyen legyen az igazságszolgáltatási fórum belső szervezete.

Öt év elteltével azonban nagyon eltérően alakul a helyzet.

Egyrészt, a Bíróság elé terjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek száma felfelé ívelt, néhány éve pedig ez az eljárások időtartamának fokozatos növekedésében is megnyilvánul amiatt, hogy a Bíróság nehezen tudja a korábbival megegyező gyorsasággal elbírálni a kérelmeket, amelyekből nem csupán egyre több van, hanem azok egyre összetettebbek vagy érzékenyebbek is.⁶

Másrészt, az Európai Unió igazságszolgáltatási szervezetrendszerének reformja most már teljeskörűen megvalósult. A Törvényszék 2022 júliusa óta tagállamonként ténylegesen két bíróból, vagyis összesen ötvennégy bíróból áll, az elmúlt évek során pedig elmélyült gondolkodást folytatott a belső szervezetével és a munkamódszereivel kapcsolatban, amely különösen azt eredményezte, hogy ezen igazságszolgáltatási fórum tanácsaiban részleges szakosodás következett be, proaktívabb lett az ügykezelés, és gyakrabban kerül sor arra, hogy a jelentős vagy összetett ügyeket öt bíróból álló kibővített ítélkező testületek elé utalják. E változtatások kedvező feltételeket teremtenek a Törvényszék számára ahhoz, hogy ne csupán nagyobb számú ügyet bíráljon el,⁷ hanem olyan új ügyeket is, amelyek nem kizárólag azokba a hatáskörökbe tartoznak, amelyek eddig voltak biztosítva a Törvényszéknek.

E körülmények között a Bíróság úgy ítéli meg, hogy a megfelelő igazságszolgáltatásra törekedve élni kell az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikke (3) bekezdésének első albekezdésében biztosított lehetőséggel, és meg kell határozni az alapokmányban azokat

⁵ A 2015. december 16-i (EU, Euratom) 2015/2422 európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkének (2) bekezdése alapján készített jelentés (kiemelés tőlünk). E jelentés, amely az Unió összes hivatalos nyelvén elérhető, megtekinthető az Intézmény honlapján, a következő címen: https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-01/hu_2018-01-12_08-43-52_356.pdf.

⁶ Amíg 2016-ban 470 előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesztettek a Bíróság elé, ez a szám három évvel később 641 lett, 2021-ben pedig 567 kérelmet tett ki. Ugyanezen időszak folyamán az előzetes döntéshozatali ügyek elbírálásának átlagos időtartama a 2016. évi 15 hónapról 2019-ben 15,5 hónapra, 2021-ben pedig 16,7 hónapra emelkedett. A 2022. szeptember 30-i állapot szerint az év kezdete óta benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek száma 420 volt, míg az előzetes döntéshozatali ügyek elbírálásának átlagos időtartama 17,3 hónap volt. Annak részletesebb áttekintése érdekében, hogy a 2017. január 1-jétől 2022. szeptember 30-ig terjedő időszak folyamán miként alakultak a Bíróságra érkezett ügyek, ezen belül pedig mekkora részt képviseltek az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek, lásd a jelen kérelem 1. mellékletében szereplő táblázatot.

⁷ E megállapítás, amely azon is alapul, hogy a 2015/2422 rendelet elfogadása óta hány ügy érkezett a Törvényszékre, nem veszi figyelembe a Törvényszék munkaterhének azon esetleges növekedését, amely az Unió jogalkotási és szabályozási tevékenységének alakulásából ered, különösen a digitális területen.

az egyes ügycsoportokat, amelyekben a Törvényszéknek kell eldöntenie az e Szerződés 267. cikke alapján előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket (1). Ez képezi a tárgyát a jelen jogalkotási kérelem első részének, amely kérelem a nagyobb fokú jogbiztonságra törekedve azt is pontosítja, hogy mely fórumnak kell gondoskodnia az előzetes döntéshozatal tárgyában a Bíróság és a Törvényszék közötti hatáskörmegosztás tiszteletben tartásáról (2), továbbá rendelkezik a Törvényszékre áttett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek optimális feldolgozásához szükséges eljárási biztosítékokról (3).

(1) Azon egyes ügycsoportok, amelyekben a Törvényszéknek előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket kell elbírálnia

Mint az kitűnik az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikke (3) bekezdése első albekezdésének magából a szövegéből, a Törvényszék azon hatásköre, hogy a 267. cikk alapján előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket döntsön el, nem minősül olyan általános hatáskörnek, amely az uniós jog hatálya alá tartozó összes területre kiterjedne. A Törvényszék egyes ügycsoportokban gyakorolhatja az előzetes döntéshozatali hatáskörét, ami *per definitionem* feltételezi, hogy a tagállamok bíróságai által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek célzottan ezen ügycsoportokra irányuljanak, és ne vessenek fel az uniós jog értelmezésével vagy érvényességével kapcsolatos horizontális jellegű kérdéseket.

Konkrétabban, a Bíróságot négy paraméter vagy iránymutató elv vezérelte annak meghatározása során, hogy melyek legyenek azok az egyes ügycsoportok, amelyekben felmerülhet, hogy a Törvényszék átvegye a Bíróság előzetes döntéshozatali hatáskörét.

E paraméterek közül az első annak szükségességére vonatkozik, hogy a Törvényszék által elbírálandó ügycsoportok egyértelműen azonosíthatók legyenek az előzetes döntéshozatal iránti kérelem olvasata alapján, továbbá azokat kellőképpen el lehessen választani az uniós jog által szabályozott egyéb területektől annak érdekében, hogy ne merüljenek fel kétségek a nemzeti bíróságok által feltett kérdések pontos tartalmával, következésképpen pedig azzal kapcsolatban, hogy a Törvényszék hatáskörrel rendelkezik-e azok elbírálására.

A második és a harmadik paraméter azon ügycsoportok azonosításával kapcsolatos, amelyek kevés elvi jelentőségű kérdést vetnek fel, illetőleg amelyek vonatkozásában a Bíróság ítélkezési gyakorlatának olyan szilárd alapja áll rendelkezésre, amely alkalmas arra, hogy iránymutatást nyújtson a Törvényszék részére az új hatáskörének gyakorlása során, és kiküszöbölje az ítélkezési gyakorlaton belüli következetlenségek vagy eltérések lehetséges kockázatát.

A Bíróság végül olyan ügycsoportok azonosítására összpontosított, amelyeken belül kellően jelentős számú előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesztenek elő ahhoz, hogy az érintett területeken az előzetes döntéshozatal iránti kérelmeknek a Törvényszékre történő áttétele tényleges hatást gyakoroljon a Bíróság munkaterhére. Ha ugyanis csupán néhány ügyet tesznek át – még ha azok egyes ügycsoportokra is vonatkoznak –, az nem eredményezi a Bíróság munkaterhének kívánt csökkentését.

A Bíróság a fentiek alapján – és miután elmélyülten elemezte a Bíróság által a 2017. január 1-je és 2022. szeptember 30. között befejezett ügyekre vonatkozó releváns statisztikákat⁸ – hat olyan

⁸ E statisztikák a jelen kérelem 2. és 3. mellékletében szerepelnek.

ügycsoportot azonosított, amelyek megfelelnek a fenti paramétereknek: a közös hozzáadottértékadó-rendszer, a jövedéki adók, a vámkódex és az áruknak a Kombinált Nomenklatúrában történő tarifális besorolása, az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelmi rendszere.

Az alapokmányba beilleszteni javasolt új 50b. cikk (1) bekezdésében felsorolt⁹ ezen ügycsoportok ugyanis egyértelműen körül vannak írva, és kellően elválaszthatók az uniós jog hatálya alá tartozó egyéb területektől, továbbá azokat korlátozott számú másodlagos jogi aktus szabályozza, és – mint az kitűnik a fent említett statisztikákból – ezen ügycsoportokban ritkán hoznak elvi jelentőségű ítéleteket, hiszen az összesen több mint 630 ügyből mindössze három olyan volt, amelyeket a vizsgált időszak folyamán a Bíróság nagytanácsa bírált el. Ezen ügycsoportokban ezenkívül a Bíróság bőséges ítélkezési gyakorlata áll rendelkezésre, aminek jelentősen csökkentenie kellene az ítélkezési gyakorlaton belüli eltérésekkel kapcsolatos kockázatokat.

Jóllehet annak, ha a fent hivatkozott ügycsoportokban előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálása terén a Bíróságot megillető hatáskört átruházzák a Törvényszékre, a Bíróság munkaterhének jelentős csökkenését kellene eredményeznie, hiszen az ilyen kérelmek átlagosan mintegy 20%-át teszik ki az egyes években a Bíróság elé terjesztett összes előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek, pontosítani kell még az előzetes döntéshozatali hatáskörnek a Bíróság és a Törvényszék közötti megosztására, valamint az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek ez utóbbi igazságszolgáltatási fórum általi elbírálására vonatkozó szabályokat. Ez képezi a tárgyát az 50b. cikk (2) és (3) bekezdésének.

(2) Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek átvételéért, valamint az előzetes döntéshozatal tárgyában a Bíróság és a Törvényszék közötti hatáskörmegosztás tiszteletben tartásának biztosításáért felelős egyetlen fórum

Mivel az előzetes döntéshozatal tárgyában a Bíróság és a Törvényszék közötti hatáskörmegosztást érdemi kritérium szabályozza, az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek pedig vegyes jellegűek is lehetnek, és olyan kérdéseket is tartalmazhatnak, amelyek több területre kiterjednek, fontos, hogy a kérdést előterjesztő bíróságoknak ne maguknak kelljen eldönteniük azt a kérdést, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmük a Bíróság vagy a Törvényszék hatáskörébe tartozik-e. Ezért az alapokmány 50b. cikkének (2) bekezdése mind a jogbiztonsággal, mind pedig a gyorsasággal összefüggő okokból akként rendelkezik, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján előterjesztett összes kérelmet – mint jelenleg is – a Bírósághoz kell benyújtani, és a Bíróság fogja a kérelmet a Törvényszékhez továbbítani, miután az eljárási szabályzatában meghatározott részletes szabályoknak megfelelően meggyőződött arról, hogy a kérelem kizárólag azon egyes ügycsoportok valamelyikének vagy azok közül többnek a területére tartozik, amelyek az alapokmány 50b. cikkének (1) bekezdésében szerepelnek.

E tekintetben fontos kiemelni, hogy a Bíróság által e kontextusban lefolytatott vizsgálat nem olyan mérlegelésnek minősül, amely arra vonatkozna, hogy az ügynek a Törvényszék elé utalása vagy a Bíróságon tartása közül melyik tűnik célszerűnek, figyelemmel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések fontosságára. Ez a vizsgálat kizárólag arra irányul, hogy

⁹ Lásd a javasolt rendelet 2. cikkét.

biztosítsa a hatáskör-telepítés elvének tiszteletben tartását, mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikkének (3) bekezdése nem biztosít semmilyen hatáskört a Törvényszéknek arra, hogy előzetes döntéshozatalra előterjesztett olyan kérdéseket döntsön el, amelyek nem tartoznak az alapokmányban meghatározott egyes ügycsoportok valamelyikének vagy azok közül többnek a területére. Ezért az olyan előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, amely az alapokmány 50b. cikkének (1) bekezdésében felsorolt ügycsoportokra és az e cikk hatálya alá nem tartozó ügycsoportokra egyaránt kiterjed, a Bíróság fogja elbírálni, míg az olyan kérelmet, amely kizárólag az e cikkben említett ügycsoportok valamelyikének vagy azok közül többnek a területére tartozik, automatikusan át fogják tenni a Törvényszékre, bármekkora is legyen az ügy tétje vagy a feltett kérdések jelentősége.

Magától értetődő, hogy valamely előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek a Törvényszékre történő áttétele nem jár a Törvényszéket megillető azon lehetőség sérelmével, hogy az ügyet visszautalja a Bíróság elé, amennyiben úgy ítéli meg, hogy az ügyben „olyan elvi döntés meghozatalára van szükség, amely az uniós jog egységességét és koherenciáját befolyásolhatja”, illetve a magát a Bíróságot megillető azon lehetőség sérelmével, hogy felülvizsgálja a Törvényszék által hozott határozatot, amennyiben „fennáll a komoly veszélye annak, hogy az uniós jog egységessége vagy koherenciája sérül”.¹⁰ E felülvizsgálatnak ugyanakkor kivételesnek kell lennie. Mivel ugyanis az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek a Bírósághoz történő benyújtása azt eredményezi, hogy a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás az e bíróság által feltett kérdéseknek a Bíróság vagy a Törvényszék általi megválaszolásáig felfüggesztésre kerül, a kérelem Törvényszék általi elbírálásának főszabály szerint véglegesnek kell lennie.

E kontextusban, továbbá annak előmozdítása érdekében, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmeknek a Bíróság és a Törvényszék általi elbírálása során egységes megközelítés érvényesüljön, e két igazságszolgáltatási fórum a jelen jogalkotási kérelem előkészítése keretében úgy ítélte meg, hogy több eljárási biztosítékot is nyújtani kell a nemzeti bíróságoknak, valamint az alapjogvitában részt vevő feleknek és az alapokmány 23. cikke szerinti egyéb érdekeltnek.

(3) Azok az eljárási biztosítékok, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy a Bíróság és a Törvényszék egyformán bírálja el az előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket

Ily módon három eljárási biztosíték került beillesztésre az alapokmányba.

Először is, az alapokmány 50b. cikke (3) bekezdésének első mondata akként rendelkezik, hogy a Törvényszék az előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket az e célból kijelölt tanácsoknak fogja kiosztani. A tanácsok efféle kijelölésének – amely nem ismeretlen a Törvényszéken, hiszen azt már sikeresen alkalmazzák a közszolgálattal és a szellemi tulajdonnal kapcsolatos ügyek elbírálása területén – meg kellene könnyítenie azt, hogy a Törvényszék felvegye a feladatai közé a peres ügyek ezen új típusát, ezzel együtt pedig elősegítheti, hogy az egyes érintett ügycsoportokban előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálása során nagyobb

¹⁰ Lásd e tekintetben az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikke (3) bekezdése második és harmadik albekezdésének szövegét.

fokú koherencia érvényesüljön, hiszen az összes ilyen kérelem elbírálása a Törvényszék ugyanazon tanácsának vagy tanácsainak feladata lesz.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmeknek a Bíróság és a Törvényszék általi egyforma eljárási feldolgozását elősegíteni hivatott második biztosíték – amelyet az alapokmány 50b. cikke (3) bekezdésének második mondata fogalmaz meg – abból ered, hogy ezen igazságszolgáltatási fórum az általa elbírált minden egyes előzetes döntéshozatali ügyben főtanácsnokot jelöl ki. Csakúgy, mint a Bíróságon, e kijelölés nem jelenti azt, hogy az ilyen ügyekben szisztematikusan indítványt fognak ismertetni, hiszen az alapokmány 20. cikkének ötödik bekezdése értelmében – amelyet az említett alapokmány 53. cikkének első bekezdése alapján a Törvényszékre is alkalmazni kell – valamely ügyet főtanácsnoki indítvány nélkül is el lehet dönteni, amennyiben az ügy semmilyen új jogkérdést nem vet fel; e kijelölés ugyanakkor hozzá fog járulni az ezen igazságszolgáltatási fórum által végzett elemzés szilárdságához, mivel minden egyes ügyre itt is kettős figyelmet fognak fordítani: az iratanyagnak a kijelölt főtanácsnok általi tanulmányozása ugyanis hasznosan kiegészítheti, árnyalhatja vagy gazdagíthatja az előadó bíró által az előzetes jelentésében lefolytatott elemzést.

Végül, mivel bizonyos előzetes döntéshozatal iránti kérelmek – de egyéb ügyek is – érdemesek lehetnek arra, hogy azokkal ötnél több bíró is foglalkozzon, a jelen jogalkotási kérelem előíranyozza az alapokmány 50. cikkének módosítását annak érdekében, hogy felkínálja a lehetőséget a Törvényszéknek arra, hogy olyan köztes létszámú ítélkező testületben járjon el, amely az öt bíróból álló tanácsok és a tizenöt bíróból álló nagytanács között helyezkedik el. Nem kellene ugyanis a Törvényszék nagytanácsának összeülnie annak érdekében, hogy elbírálja az előzetes döntéshozatal céljából a Törvényszékre továbbított kérdéseket, mivel egyrészt, az elvi szintű határozatot igénylő azon ügyeket, amelyek rendes körülmények között a nagytanács hatáskörébe tartoznak, az EUMSZ 256. cikk (3) bekezdésének második albekezdése alapján inkább vissza kellene utalni a Bíróság elé, másrészt pedig a nagytanácsot alkotó bírák száma folytán előfordulhatna, hogy olyan bírákat kellene bevonni az előzetes döntéshozatali ügyek elbírálásába, akik nem tagjai az e célból kijelölt tanácsoknak, ami gyengítheti az alapokmány 50b. cikke (3) bekezdésének első mondatában előírányzott biztosítékot. Az 50. cikk harmadik bekezdése e tekintetben pontosítja, hogy a Törvényszék eljárási szabályzata fogja meghatározni a tanácsok összetételét, valamint azt, hogy a Törvényszék milyen körülmények és feltételek mellett fog e különböző ítélkező testületekben eljárni.

A fent ismertetett összes intézkedésnek együttesen lehetővé kellene tennie a Törvényszék számára, hogy optimálisan kezelje ezt az új hatáskört, ezzel együtt pedig ezek az intézkedések alkalmasak arra is, hogy elősegítsék az uniós jog egységes értelmezését és alkalmazását, bármelyik is legyen az az igazságszolgáltatási fórum, amelynek az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet el kell bírálnia.

II. A Bíróságon a fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására irányuló mechanizmus kiterjesztése

Amíg az alapokmány módosítására irányuló jelen kérelem első része viszonylag újító jellegű, addig a második résznek korlátozottabb az érvényesülési köre. E rész csupán arra irányul, hogy a fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására irányuló mechanizmus hatálya alá vonja a Törvényszék olyan ítéletei vagy végzései ellen benyújtott fellebbezéseket, amelyek az Európai Unió azon szerveinek vagy hivatalainak független fellebbezési tanácsai által hozott határozatokra vonatkoznak, amelyek a fent hivatkozott mechanizmus hatálybalépésének időpontjában, vagyis 2019. május 1-jén már léteztek, viszont nem kerültek említésre az alapokmány 58a. cikkében, továbbá hogy az előzetes megengedhetővé nyilvánítás mechanizmusát kiterjessze a Törvényszék azon határozatai ellen benyújtott fellebbezésekre, amelyeket választottbírói kikötések alapján hoz.

Amikor ugyanis 2019-ben kialakították a fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására irányuló mechanizmust, azt a Törvényszék azon határozatai ellen benyújtott fellebbezésekre rendelték alkalmazni, amelyek az alapokmány 58a. cikkének első bekezdésében kifejezetten említett négy uniós hivatal vagy ügynökség¹¹ független fellebbezési tanácsai által hozott határozatokra vonatkoznak, valamint a Törvényszék azon határozatai ellen benyújtott fellebbezésekre, amelyek az Unió bármely más hivatalán vagy ügynökségén belül 2019. május 1-je után létrehozott olyan független fellebbezési tanács határozatára vonatkoznak, amelynél kötelezően eljárást kell kezdeményezni, mielőtt a Törvényszék előtt keresetet lehetne indítani. Márpedig a 2019. május 1-jei állapot szerint az Uniónak már voltak olyan egyéb szervei vagy hivatalai is, amelyek szintén rendelkeztek független fellebbezési tanáccsal, és nem szerepelnek az Unió azon szerveinek vagy hivatalainak felsorolásában, amelyekre az alapokmány 58a. cikkének első bekezdése hivatkozik. Gondolunk itt például az Európai Unió Vasúti Ügynökségére, az Európai Bankhatóságra, az Európai Értékpapírpiazi Hatóságra, vagy akár az Energiaszabályozók Európai Uniói Együttműködési Ügynökségére.

Mivel semmilyen konkrét indok nem igazolja, hogy ezek ne szerepeljenek a fent hivatkozott felsorolásban, a Bíróság tehát a nagyobb fokú koherenciára törekedve javasolja az alapokmány 58a. cikke annak érdekében történő módosítását, hogy az e cikkben már említett négy szerv felsorolását kibővítsék a 2019. május 1-jei állapot szerint már létező e szervekkel vagy hivatalokkal, és ezek esetében is előírják, hogy a Törvényszék azon határozatai ellen benyújtott fellebbezések vizsgálata, amelyek e szervek vagy hivatalok fellebbezési tanácsa vagy tanácsai (valamelyikének) határozatára vonatkoznak, a Bíróság általi előzetes megengedhetővé nyilvánításnak van alárendelve. Így az 58a. cikk (3) bekezdése értelmében a fellebbezés csak akkor lesz teljes egészében vagy részben megengedhető, ha az az uniós jog egységessége, koherenciája vagy fejlődése szempontjából jelentős kérdést vet fel.

Ugyanebből kiindulva a Bíróság ezenkívül javasolja, hogy a fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására irányuló mechanizmus hatályát terjesszék ki a Törvényszék azon határozatai ellen benyújtott fellebbezésekre, amelyek az Unió által vagy nevében kötött olyan szerződés teljesítésére vonatkoznak, amely az Európai Unió működéséről szóló szerződés 272. cikke értelmében vett választottbírói kikötést foglal magában.

¹¹ A következőkről van szó: az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala, a Közösségi Növényfajta-hivatal, az Európai Vegyianyag-ügynökség és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége.

Az 58a. cikk első bekezdése szerinti ügyektől eltérően azokban az ügyekben, amelyek az Unió által vagy nevében kötött közjogi vagy magánjogi szerződésben foglalt választottbírószági kikötés alapján kerülnek a Törvényszék elé, nem került sor valamely független fellebbezési tanács általi vizsgálatra azt megelőzően, hogy a Törvényszék lefolytatná azok vizsgálatát, viszont ezek az ügyek csupán azt igénylik a Törvényszék részéről, hogy azon nemzeti jog alkalmazásával döntse el érdemben a jogvitát, amelyre a választottbírószági kikötés utal, nem pedig azt, hogy az uniós jogot alkalmazza. Mivel az e területen benyújtott fellebbezések esetében így elvileg nem várható, hogy azok az uniós jog egységessége, koherenciája vagy fejlődése szempontjából jelentős kérdéseket vessenek fel, a Bíróság azt irányozza elő, hogy azok ugyanazon mechanizmusnak legyenek alávetve, mint amely a fent említett fellebbezési tanácsok határozataira vonatkozóan a Törvényszék által hozott határozatok ellen benyújtott fellebbezésekre alkalmazandó.

Mellékletek jegyzéke:

- 1) A 2017. január 1-je és 2022. szeptember 30. között a Bíróságra érkezett ügyek – Az ügyek jellege szerinti csoportosítás
- 2) A Bíróság által 2017. január 1-je és 2022. szeptember 30. között befejezett ügyek – Az ügyek jellege szerinti csoportosítás
- 3) A jogalkotási kérelemmel érintett egyes ügycsoportokban a Bíróság által 2017. január 1-je és 2022. szeptember 30. között befejezett előzetes döntéshozatali ügyek

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU, Euratom) 2022/... RENDELETE

(...)

az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló 3. jegyzőkönyv módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 256. cikke (3) bekezdésére, valamint 281. cikkének második bekezdésére,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 106a. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bíróság 2022. november 30-i kérelmére,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Bizottság ...-i véleményére,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) A Bíróság az Európai Parlament és a Tanács által 2015. december 16-án hozzá intézett felhívást¹² követően, 2017. december 14-én jelentést terjesztett az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság elé az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján előzetes döntéshozatal céljából előterjesztett kérdésekkel kapcsolatos hatáskörmegosztást érintő esetleges változtatásokra vonatkozóan. Jóllehet e jelentésben a Bíróság úgy ítélte meg, hogy az ekkor fennálló állapot szerint nem volt indokolt változtatásokat javasolnia az említett 267. cikk alapján előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálását illetően, ugyanezen jelentésben mégis hangsúlyozta, hogy bizonyos konkrét ügycsoportokban az előzetes döntéshozatali hatáskörnek a Törvényszékre történő későbbi átruházása nem zárható ki, amennyiben a Bírósághoz intézett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek száma és összetettsége olyan mértéket ér el, hogy a megfelelő igazságszolgáltatás megköveteli e hatáskör-átruházást. Másfelől az ilyen hatáskör-átruházás megfelel a Nizzai Szerződés megszövegezői részéről fennálló szándéknak, akik azáltal kívánták erősíteni az Unió

¹² Lásd az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló 3. jegyzőkönyv módosításáról szóló, 2015. december 16-i (EU, Euratom) 2015/2422 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 341., 2015.12.24., 14. o.) 3. cikkének (2) bekezdését.

igazságszolgáltatási rendszerének hatékonyságát, hogy lehetőséget biztosítsanak a Törvényszéknek az ilyen kérelmek elbírálásában való részvételre.

(2) A Bíróság statisztikai alapján látható, hogy növekedik mind a folyamatban lévő előzetes döntéshozatali ügyek száma, mind pedig azok elbírálásának átlagos időtartama. Ez a helyzet nem csupán az évről évre a Bíróság elé terjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek magas számával függ össze, hanem azzal is, hogy egyre több olyan kérdést terjesztenek az említett igazságszolgáltatási fórum elé, amelyek nagyon összetettek és különösen érzékenyek. Annak érdekében, hogy a Bíróság továbbra is eleget tehessen a feladatának, a megfelelő igazságszolgáltatásra törekedve élni kell az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikke (3) bekezdésének első albekezdésében biztosított lehetőséggel, és olyan hatáskört kell a Törvényszékre ruházni, amelynek keretében az alapokmányban meghatározott egyes ügycsoportokban eldöntheti az említett szerződés 267. cikke alapján előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket.

(3) A Törvényszék immár képes arra, hogy kezelje a munkaterhének e hatáskör-átruházásból eredő növekedését, köszönhetően a Törvényszéket alkotó bírák száma megkettőzésének, valamint az Unió igazságszolgáltatási szervezetrendszerével kapcsolatos, az (EU, Euratom) 2015/2422 európai parlamenti és tanácsi rendeletből¹³ eredő reform kontextusában megtett intézkedéseknek. Mivel azonban a Törvényszék munkaterhe szorosan összefügg az Unió tevékenységének alakulásával, biztosítani kell majd – adott esetben a Törvényszék erőforrásainak megerősítése útján –, hogy az Unió intézményei, szervei és hivatalai tekintetében továbbra is gyakorolhassa a bírósági felülvizsgálati jogkörét.

(4) A jogbiztonsággal összefüggő okokból azokat az ügycsoportokat, amelyekben előzetes döntéshozatali hatáskört biztosítanak a Törvényszéknek, egyértelműen körül kell írni, és azoknak kellően elválaszthatóknak kell lenniük az egyéb ügycsoportoktól. Ezen ügycsoportoknak továbbá olyanoknak kell lenniük, amelyek vonatkozásában a Bíróság ítélezési gyakorlatának olyan szilárd alapja áll rendelkezésre, amely alkalmas arra, hogy iránymutatást nyújtson a Törvényszék részére az előzetes döntéshozatali hatáskörének gyakorlása során.

(5) Az egyes ügycsoportok meghatározásakor ezenkívül azt is figyelembe kell venni, hogy a Bíróságot olyan számú előzetes döntéshozatali ügy vizsgálata alól kell tehermentesíteni, amely kellően jelentős ahhoz, hogy tényleges hatást gyakoroljon a Bíróság munkaterhére.

(6) A közös hozzáadottértékadó-rendszer, a jövedéki adók, valamint a vámkódex és az áruknek a Kombinált Nomenklatúrában történő tarifális besorolása megfelel a fent említett összes ismérvnek ahhoz, hogy azokat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikke (3) bekezdésének első albekezdése értelmében vett egyes ügycsoportoknak lehessen tekinteni.

¹³ Az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló 3. jegyzőkönyv módosításáról szóló, 2015. december 16-i (EU, Euratom) 2015/2422 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 341., 2015.12.24., 14. o.).

(7) Ugyanez a helyzet az utasoknak nyújtandó kártalanítással és segítséggel, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelmi rendszerével. Azonkívül, hogy e két ügycsoport szintén megfelel a fent említett ismérveknek, a Törvényszék tökéletesen alkalmas arra, hogy eldöntse az ezen ügycsoportokba tartozó előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket, mivel a ténybeli és műszaki kontextusuk nagymértékben meghatározza az uniós jog releváns rendelkezéseinek hasznos értelmezését.

(8) Tekintettel a Bíróság és a Törvényszék közötti előzetes döntéshozatali hatáskörmegosztás tekintetében irányadó érdemi kritériumra, a jogbiztonsággal és a gyorsasággal összefüggő indokok alapján fontos, hogy a kérdést előterjesztő bíróságoknak ne maguknak kelljen eldönteniük azt a kérdést, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elbírálása az Unió mely igazságszolgáltatási fórumának hatáskörébe tartozik. Ezért minden előzetes döntéshozatal iránti kérelmet egyetlen fórumhoz, vagyis a Bírósághoz kell benyújtani, amely az eljárási szabályzatában megállapítandó szabályok szerint el fogja dönteni, hogy a kérelem kizárólag azon egyes ügycsoportok valamelyikének vagy azok közül többnek a területére tartozik-e, amelyeket az Európai Unió Bíróságának alapokmánya határoz meg, következésképpen pedig e kérelmet a Törvényszéknek kell-e elbírálnia. Továbbra is a Bíróság hatáskörébe tartozik majd ugyanis azon előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálása, amelyek kapcsolódhatnak ugyan az említett egyes ügycsoportokhoz, viszont kiterjednek egyéb területekre is, mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikke (3) bekezdésének első albekezdése nem biztosít semmilyen lehetőséget arra, hogy az egyes ügycsoportokon kívüli egyéb területeken előzetes döntéshozatali hatáskört ruházzanak a Törvényszékre.

(9) Annak érdekében, hogy a nemzeti bíróságokat, valamint az alapokmány 23. cikke szerinti érdekelteket ugyanazok a biztosítékok illessék meg, mint amelyekben a Bíróság előtt részesülnek, a Törvényszék vonatkozásában olyan eljárási rendelkezések kerülnek majd megállapításra, amelyek egyenértékűek azokkal, amelyeket a Bíróság az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálása során alkalmaz, különösen ami a főtanácsnok kijelölését illeti.

(10) Tekintettel az előzetes döntéshozatali eljárásnak a Törvényszék hatáskörébe tartozó közvetlen keresetekhez képest fennálló sajátosságaira, az előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket a Törvényszék e célból kijelölt tanácsainak kell kiosztani.

(11) Ezenkívül különösen annak érdekében, hogy meg lehessen őrizni a Törvényszék által hozott előzetes döntéshozatali határozatok koherenciáját, valamint a megfelelő igazságszolgáltatásra törekedve ki kell alakítani az öt bíróból álló tanácsnok és a nagytanács közötti köztes létszámú ítélkező testületet.

(12) A Bíróság statisztikai alapján az is látható, hogy a Törvényszék határozatai ellen nagyszámú fellebbezést nyújtanak be. Annak érdekében, hogy meg lehessen őrizni a fellebbezési eljárás hatékonyságát, a Bíróság pedig a jelentős jogkérdéseket felvető fellebbezésekre összpontosíthasson, bővíteni kell a fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására irányuló mechanizmust, közben gondoskodva a hatékony bírói jogvédelemmel összefüggő követelmények tiszteletben tartásáról.

(13) Ebből kiindulva e mechanizmust egyrészt ki kell terjeszteni azokra a fellebbezésekre, amelyek tárgyát a Törvényszék olyan határozata képezi, amely az Unió olyan szervének vagy hivatalának független fellebbezési tanácsa által hozott határozatra vonatkozik, amely a 2019. május 1-jei állapot szerint rendelkezett ilyen független fellebbezési tanáccsal, viszont még nem szerepel az Európai Unió Bírósága alapokmányának 58a. cikkében. Az ilyen fellebbezések ugyanis olyan ügyekre vonatkoznak, amelyek már kétszer is vizsgálat tárgyát képezték, először egy független fellebbezési tanács, majd a Törvényszék által, vagyis teljes mértékben biztosítva van a hatékony bírói jogvédelemhez való jog.

(14) Másrészt, az említett mechanizmust ki kell terjeszteni az Európai Unió működéséről szóló szerződés 272. cikke értelmében vett, választottbíróági kikötést tartalmazó szerződések teljesítésével kapcsolatos peres ügyekre. Az ilyen peres ügyek ugyanis csupán azt igénylik a Törvényszék részéről, hogy azon nemzeti jog alkalmazásával döntse el érdemben a jogvitát, amelyre a választottbíróági kikötés utal, elvileg tehát nem vetnek fel az uniós jog egységessége, koherenciája vagy fejlődése szempontjából jelentős kérdéseket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló 3. jegyzőkönyv (a továbbiakban: alapokmány) 50. cikke helyébe a következő szöveg lép:

„A Törvényszék három, illetve öt bíróból álló tanácsokban jár el. A tanácsok elnökét a bírák maguk közül választják meg. Az öt bíróból álló tanácsok elnökeit három évre választják. Az elnök egy alkalommal újraválasztható.

A Törvényszék nagytanácsban, az öt bíróból álló tanácsok és a nagytanács közötti köztes létszámú tanácsban, vagy egyesbíróként is eljárhat.

A tanácsok összetételét, valamint azon eseteket és feltételeket, amelyek mellett a Törvényszék e különböző ítélkező testületekben eljár, az eljárási szabályzat határozza meg.”

2. cikk

Az alapokmányba a következő cikk kerül beillesztésre:

„50b. cikk

(1) A Törvényszék hatáskörrel rendelkezik arra, hogy elbírálja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján előterjesztett azon előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket, amelyek kizárólag az egyes alábbi ügycsoportok valamelyikének vagy azok közül többnek a területére tartoznak:

- a közös hozzáadottértékadó-rendszer;
- a jövedéki adók;
- a vámkódex és az áruknak a Kombinált Nomenklatúrában történő tarifális besorolása;
- az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség;
- az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelmi rendszere.

(2) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján előterjesztett minden kérelmet a Bírósághoz kell benyújtani. A Bíróság, miután az eljárási szabályzatában meghatározott részletes szabályoknak megfelelően meggyőződött arról, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az (1) bekezdés szerinti ügycsoportok valamelyikének vagy azok közül többnek a területére tartozik, továbbítja e kérelmet a Törvényszékhez.

(3) A Törvényszékre továbbított előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket a Törvényszék eljárási szabályzatában meghatározott részletes szabályoknak megfelelően osztják ki az e célból kijelölt tanácsoknak. Ezen ügyekben az eljárási szabályzatban meghatározott részletes szabályoknak megfelelően főtanácsnokot jelölnek ki.”

3. cikk

Az alapokmány 58a. cikke helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A Törvényszék azon határozatai ellen benyújtott fellebbezések vizsgálata, amelyek az Unió alábbiakban felsorolt szervei vagy hivatalai valamelyikének független fellebbezési tanácsa által hozott határozatra vonatkoznak, annak van alárendelve, hogy e fellebbezéseket a Bíróság előzetesen megengedhetővé nyilvánítsa:

- a) az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala;
- b) a Közösségi Növényfajta-hivatal;
- c) az Európai Vegyianyag-ügynökség;
- d) az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége;
- e) az Energiaszabályozók Európai Uniói Együttműködési Ügynöksége;
- f) az Egységes Szanálási Testület;
- g) az Európai Bankhatóság;
- h) az Európai Értékpapírpiazi Hatóság;
- i) az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság;
- j) az Európai Unió Vasúti Ügynöksége.

(2) Az (1) bekezdés szerinti eljárás azokra a fellebbezésekre is alkalmazandó, amelyeket a következőkkel szemben nyújtanak be:

- a Törvényszék azon határozatai, amelyek az Unió bármely más szervén vagy hivatalán belül 2019. május 1-je után létrehozott olyan független fellebbezési tanács határozatára vonatkoznak, amelynél eljárást kell kezdeményezni, mielőtt a Törvényszék előtt keresetet lehetne indítani;
- a Törvényszék azon határozatai, amelyek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 272. cikke értelmében vett, választottbírósági kikötést tartalmazó szerződés teljesítésére vonatkoznak.

(3) A fellebbezés az eljárási szabályzatban meghatározott részletes szabályoknak megfelelően teljes egészében vagy részben megengedhető, ha az az uniós jog egységessége, koherenciája vagy fejlődése szempontjából jelentős kérdést vet fel.

(4) A fellebbezés megengedhetőségére vonatkozó határozatot indokolni kell és közzé kell tenni.”

4. cikk

(1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján előterjesztett azon előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket, amelyek elbírálása a jelen rendelet hatálybalépését követő hónap első napján folyamatban van a Bíróság előtt, a Bíróság bírálja el.

(2) Az Uniónak az 58a. cikk (1) bekezdésének e)–j) pontjában felsorolt valamely szerve vagy hivatala fellebbezési tanácsának határozatára vonatkozóan a Törvényszék által hozott határozatok elleni azon fellebbezések, valamint az 58a. cikk (2) bekezdésének második franciabekezdése szerinti azon fellebbezések, amelyeket a jelen rendelet hatálybalépésének időpontjában már benyújtottak a Bírósághoz, nem tartoznak a fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására irányuló mechanizmus hatálya alá.

5. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő hónap első napján lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

1. Melléklet

A 2017. január 1-je és 2022. szeptember 30. között a Bíróságra érkezett ügyek

Az ügyek jellege szerinti csoportosítás

	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022 ⁽¹⁾	%
Előzetes döntéshozatal iránti kérelmek	533	72,1%	568	66,9%	641	66,4%	557	75,6%	567	67,7%	420	66,7%
Közvetlen keresetek	46	6,2%	63	7,4%	41	4,2%	38	5,2%	29	3,5%	28	4,4%
Fellebbezések ⁽²⁾	147	19,9%	199	23,4%	266	27,5%	131	17,8%	232	27,7%	174	27,6%
Vélemény iránti kérelmek	1	0,1%		0,0%	1	0,1%	1	0,1%		0,0%		0,0%
Különleges eljárások ⁽³⁾	12	1,6%	19	2,2%	17	1,8%	10	1,4%	10	1,2%	8	1,3%
Összesen	739		849		966		737		838		630	

⁽¹⁾ A 2022. január 1-je és 2022. szeptember 30. között érkezett ügyek.

⁽²⁾ A jelen rovatban feltüntetésre kerülnek mind az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló jegyzőkönyv 56. cikke alapján benyújtott fellebbezések, mind pedig az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott határozat elleni és a beavatkozás tárgyában hozott határozat elleni, ugyanezen jegyzőkönyv 57. cikke szerinti fellebbezések.

⁽³⁾ „Különleges eljárásnak” minősülnek a költségmentességre, a költségek megállapítására, az ítélet kijavítására, a határozathozatal elmulasztására, a mulasztási ítélet elleni ellentmondásra, a harmadik személy jogorvoslatára, az ítélet értelmezésére, a perújításra, az első főtanácsnok által a Törvényszék határozatának felülvizsgálata iránt előterjesztett indítvány vizsgálatára, a végrehajtás fogatosítására és a mentelmi ügyekre vonatkozó eljárások.

2. Melléklet

A Bíróság által 2017. január 1-je és 2022. szeptember 30. között befejezett ügyek Az ügyek jellege szerinti csoportosítás⁽¹⁾

	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022 ⁽²⁾	%
Előzetes döntéshozatal iránti kérelmek	447	63,9%	520	68,4%	601	69,5%	534	67,4%	547	70,9%	382	68,0%
Közvetlen keresetek	37	5,3%	60	7,9%	42	4,9%	37	4,7%	30	3,9%	32	5,7%
Fellebbezések ⁽³⁾	198	28,3%	165	21,7%	210	24,3%	204	25,8%	183	23,7%	142	25,3%
Vélemény iránti kérelmek	3	0,4%		0,0%	1	0,1%		0,0%	1	0,1%	1	0,2%
Különleges eljárások ⁽⁴⁾	14	2,0%	15	2,0%	11	1,3%	17	2,1%	11	1,4%	5	0,9%
Összesen	699		760		865		792		772		562	

⁽¹⁾ A feltüntetett számadatok (bruttó számok) az ügyek teljes számát jelölik, figyelmen kívül hagyva az összefüggés miatti egyesítéseket (egy ügyszám = egy ügy).

⁽²⁾ A 2022. január 1-je és 2022. szeptember 30. között befejezett ügyek.

⁽³⁾ A jelen rovatban feltüntetésre kerülnek mind az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló jegyzőkönyv 56. cikke alapján benyújtott fellebbezések, mind pedig az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott határozat elleni és a beavatkozás tárgyában hozott határozat elleni, ugyanezen jegyzőkönyv 57. cikke szerinti fellebbezések.

⁽⁴⁾ „Különleges eljárásnak” minősülnek a költségmentességre, a költségek megállapítására, az ítélet kijavítására, a határozathozatal elmulasztására, a mulasztási ítélet elleni ellentmondásra, a harmadik személy jogorvoslatára, az ítélet értelmezésére, a perújításra, az első főtanácsnok által a Törvényszék határozatának felülvizsgálata iránt előterjesztett indítvány vizsgálatára, a végrehajtás foganatosítására és a mentelmi ügyekre vonatkozó eljárások.

3. Melléklet

A jogalkotási kérelemmel érintett egyes ügycsoportokban a Bíróság által 2017. január 1-je és 2022. szeptember 30. között befejezett előzetes döntéshozatali ügyek

1. táblázat: az érintett ügyek száma*

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Összesen
Hozzáadottérték-adó	53	47	53	50	51	32	286
Jövedéki adók	5	3	4	3	5	5	25
Vámkódex	11	0	7	4	6	2	30
Tarifális besorolás	5	6	6	7	7	1	32
Utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség	24	64	28	39	63	19	237
Üvegházhatású gázok kibocsátási egységei	3	5	3	3	6	1	21
	101	125	101	106	138	60	631

* Amennyiben bizonyos ügyek több konkrét ügycsoportot is érintenek, azokat természetesen csak egyetlen alkalommal vesszük figyelembe, és az azon fő ügycsoportnak megfelelő oszlopban tüntetjük fel, amelyre vonatkoznak.

2. táblázat: az egyes ügycsoportokban befejezett ügyeknek az érintett év folyamán befejezett előzetes döntéshozatali ügyek teljes számához viszonyított százalékos aránya

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Összesen
Az ügyek száma a jogalkotási kérelem szerinti egyes ügycsoportokban	101	125	101	106	138	60	631
A befejezett előzetes döntéshozatali ügyek teljes száma	447	520	601	534	547	382	3031
	22,60%	24,04%	16,81%	19,85%	25,23%	15,71%	20,82%

3. táblázat: ezen ügyek eljárási feldolgozása az érintett időszak folyamán

	Az ügyek teljes száma	Ítélező testület*			Indítvány
		Nagytanács	5 bíróból álló tanács	3 bíróból álló tanács	
Hozzáadottérték-adó	286	2	113	139	113
Jövedéki adók	25	0	12	8	8
Vámkódex	30	0	17	11	14
Tarifális besorolás	32	0	0	29	2
Utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség	237	1	43	20	16
Üvegházhatású gázok kibocsátási egységei	21	0	11	7	10
	631	3	196	214	163

* A valamely ügycsoportba tartozó ügyek teljes száma és a különböző ítélező testületek által befejezett ügyek összesített száma közötti eltérés lényegében azzal magyarázható, hogy bizonyos ügyektől elállnak, ezeket pedig az elnök által meghozott, törlést elrendelő végzéssel fejezik be.